

**Informacja do BIP o wynikach kontroli prawidłowości
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ul. 29 Listopada 12,
86-050 Solec Kujawski (zwanym dalej MGOPS)**

sporządzona w oparciu o Ustawę z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2015 r., poz. 2058 z późn. zm.) art. 4 ust.1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 ppkt a

I. Cel kontroli:

Ocena realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

II. Czas przeprowadzenia kontroli: w dniach 2, 3 i 9 czerwca 2016 r.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r., poz. 575) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zlecała realizację tego zadania na podstawie art.190.

Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na mocy Uchwały Nr XIII/119/11 Rady Miasta w Solcu Kujawskim z dnia 14.12.2011 r. w sprawie uchwalenia Statutu MGOPS w Solcu Kujawskim. W załączniku Nr 1 do ww. Uchwały w Rozdziale II Cele i zadania §10 pkt 4 ujęto w zadaniach ośrodka *pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci, wynikająca z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.*

Na podstawie art.178 ww. ustawy Burmistrz upoważnił Dyrektora MGOPS w Solcu Kujawskim do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz do wydawania w tych sprawach decyzji.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono również, że w strukturze jednostki kontrolowanej nie wyodrębniono komórki realizującej zadania z pieczy zastępczej, co nie stanowi naruszenia przepisu art.10 ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny.

MGOPS w Solcu Kujawskim posiada Regulamin organizacyjny stanowiący Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr III/157/2011 Burmistrza z dnia 30.12.2011 r. W regulaminie ujęte zostały w § 21 pkt 14 zadania wynikające z zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizowane przez Sekcje aktywizacji i pracy socjalnej.

W zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ustalono, co następuje:

- 1) Odnośnie zapisu art.176 pkt 1: *opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny*

Gmina opracowała i realizuje 3- letni „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2016” przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/336/14 Rady Miasta Solca Kujawskiego z dnia 23 stycznia 2014 r. Gminny program zawiera diagnozę społeczną, w której zawarte zostały dane dotyczące liczby rodzin i dzieci objętych różnymi świadczeniami z pomocy społecznej. Ponadto wskazano przyczyny powodujące ubóstwo oraz problemy w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny. Program zawiera analizę SWOT (słabe i mocne strony gminy). W programie wyszczególniono cel główny i cele szczegółowe, wskazano jako realizatora programu MGOPS. W programie określono, iż *zadania powinny realizować wszystkie instytucje, placówki i organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania i których udziałem powinno stać się budowanie spójnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.* Wskazane jest, by w programie jednoznacznie określać zadania do realizacji przez poszczególne podmioty, w celu ułatwienia oceny ich realizacji. Program zawiera oczekiwane rezultaty oraz wskaźniki badane w procesie ewaluacji programu.

- 2) W zakresie realizacji zapisu art.176 pkt 2: *tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny -*

Gmina zatrudnia obecnie 3 asystentów. Asystenci podnosili swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną w formie samokształcenia, poprzez uczestnictwo w szkoleniach tematycznych np. spotkanie doradcze dla asystentów rodziny organizowane przez Dział Wsparcia Rodziny i Asysty

Rodzinnej MOPS w Bydgoszczy, Asystent rodziny - Aktywizacja społeczna, udział w konferencji „Budowanie systemu wsparcia dla rodziny. Możliwości i ograniczenia”.

Ponadto w budżecie ośrodka zostały zagwarantowane środki finansowe na szkolenia w celu umożliwienia asystentom rodziny podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

3) W zakresie realizacji zapisu art.176 pkt 3: *tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:*

- a) *zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,*
- b) *organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,*
- c) *prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.*

Praca z rodzinami prowadzona była przez asystentów rodziny i pracowników socjalnych. Zgodnie z zapisami art. 11 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej podjął informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadzał w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Jeżeli z analizy sytuacji rodzinnej wynikała konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występował do Dyrektora Ośrodka z wnioskiem o jego przydzielenie i Dyrektor w formie pisemnej przydzielał rodzinie asystenta. Zgodnie z art. 8 ust. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzina wyraża pisemnie zgodę na współpracę z asystentem.

Asystent obejmował pomocą :

- w 2014 r. pomocą asystentów objętych było 35 rodzin, w tym 5 zobowiązanych do współpracy przez Sąd,
- w 2015 r. pomocą asystentów objętych było 42 rodzin, w tym 11 zobowiązanych do współpracy przez Sąd,
- w 2016 r. pomocą asystentów objętych jest 31 rodzin, w tym 9 zobowiązanych do współpracy przez Sąd.

Dokumentacja kadrowa asystentów zawiera *zakres obowiązków i uprawnień na zajmowanym stanowisku*, w którym ujęto wszystkie zadania zgodnie z art. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Asystenci dokumentują swoją pracę poprzez: Analizę wstępną rodziny, Kartę informacyjną dotyczącą rodziny, sporządzanie planu pracy z rodziną, w którym ujmowana jest aktualna sytuacja rodziny z perspektywy jej członków, informacja o rodzinie zebrana od innych pracowników, ocena asystenta rodziny oraz cele szczegółowe. Ponadto sporządzane są sprawozdania z pracy z rodziną (co pół roku) oraz miesięczne karty pracy, w których odnotowywane są dni wizyt w środowisku wraz z opisem przeprowadzonych działań.

W rodzinach, w których praca asystenta rodziny *została zakończona pracownik socjalny wnioskuję o zakończenie współpracy*. W rodzinach tych prowadzony jest nadal (przez okres około trzech miesięcy) monitoring w celu sprawdzenia poprawności funkcjonowania.

W trakcie kontroli ustalono, iż asystenci rodziny posiadali wymagane kwalifikacje, zgodne z art.12 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Praca asystenta nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca była prowadzona, co jest zgodne z art.17 ust.3 cyt. wyżej ustawy. Zgodnie z art.17 ust.4 ustawy asystent rodziny nie prowadził postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę.

W okresie objętym kontrolą, Gmina zapewniała rodzinie przeżywającej trudności dostęp do specjalistycznego poradnictwa (prawnego, psychologicznego, socjalnego, rodzinnego, spraw związanych z kuratelą) poprzez różne instytucje działające na terenie gminy np. Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym, Punkt Konsultacyjny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie, Urząd Miasta i Gminy.

W okresie objętym kontrolą, na terenie gminy nie funkcjonowały rodziny wspierające. Z informacji przekazanych przez Dyrektora MGOPS wiadomo, iż publikacje w tym zakresie umieszczone zostały w Wiadomościach Ratuszowych (prasa lokalna).

W roku bieżącym na terenie gminy funkcjonuje pięć placówek wsparcia dziennego, z tego cztery na podstawie przepisów oświatowych i jedna na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Świetlice prowadzone są w szkołach podstawowych (2), gimnazjach (2) oraz jedna przez MGOPS.

- 4) W zakresie realizacji zapisu art.176 pkt 4: *finansowanie:*
- a) *(uchylona)*
  - b) *podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,*
  - c) *kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust.2, ponoszonych przez rodziny wspierające -*

W budżecie gminy zostały zagwarantowane środki finansowe na podnoszenie kwalifikacji przez asystentów. Finansowanie kosztów związanych z funkcjonowaniem rodzin wspierających, z uwagi na brak rodzin – nie dotyczy.

- 5) W zakresie realizacji zapisu art.176 pkt 5: *współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym*

Gmina współfinansuje koszty związane z utrzymaniem wychowanków przebywających w pieczy zastępczej:

- w 2014 r. wydatkowano kwotę 92 444,52 zł,
- w 2015 r. wydatkowano kwotę 187 445,02 zł,
- w 2016 r. za okres styczeń-maj 80 556,80 zł.

- 6) W zakresie realizacji zapisu art.176 pkt 6: *sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art.187 ust.3*

Gmina sporządza sprawozdania rzeczowo - finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazuje je wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego. Sprawozdania w okresie objętym kontrolą zostały przekazane zgodnie z terminami określonymi w § 3 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sprawozdań rzeczowo - finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz.U. z 2012 r., poz.1371).

- 7) W zakresie realizacji zapisu art.176 pkt 7: *prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy -*

Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej prowadzony jest na bieżąco przez asystentów rodziny, pracowników socjalnych Ośrodka, a także poprzez współpracę z innymi służbami tj.: pedagogami szkolnymi, wychowawcami, przedstawicielami służby zdrowia.

- 8) Zgodnie z art.179 ust.1 wyżej cytowanej ustawy *w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.*

W okresie objętym kontrolą Dyrektor MGOPS w Solcu Kujawskim przekazywał sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2014 w dniu 9 marca 2015 r., a sprawozdanie za rok 2015 w dniu 8 marca 2016 r.

Na podstawie powyższych ustaleń skontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie. W związku z tym nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Zespół kontrolny:

Samodzielny Zespół ds.

Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej

Wydziału Polityki Społecznej

Zatwierdził: